

Η ανεπάρκεια των κατά κόσμον σοφών, να συμπεράνουν τα μεγαλεία του Θεού Αγίου Βασιλείου Καισαρείας

Δημοσιεύτηκε στις Δευτέρα, 17 Ιουλίου 2017 22:27 | Γράφτηκε από τον/την Φιλούμενος |

Share 2 Tweet 1 Email 0 Share 8

Αξιολόγηση Χρήστη: / 0

Χειρότερο Καλύτερο **Αξιολόγηση**

Πηγή κειμένου σε πολυτονικό πριν τη μετατροπή του: <http://users.uoa.gr>

Πηγή στην οποία στηρίχθηκε η μετάφραση στη Δημοτική: Βασιλείου Καισαρείας έργα. "Α' Ομιλία εις την Εξαήμερον". ΕΠΕ Τόμος 4. Σελ. 32-37.

Κείμενο

γ. Μη ουν άναρχα φαντάζου, άνθρωπε, τα ορώμενα, μηδέ, επειδή κυκλώσε περιτρέχει τα κατ' ουρανόν κινούμενα, η δε του κύκλου αρχή τη προχείρω αισθήσει ημών ουκ εύληπτος, άναρχον είναι νομίσης των κυκλοφορικών σωμάτων την φύσιν.

Ουδέ γαρ ο κύκλος ούτος, το επίπεδον λέγω σχήμα το υπό μιας γραμμής περιεχόμενον, επειδή διαφεύγει την ημετέραν αίσθησιν, και ούτε όθεν ήρξατο εξευρείν δυνάμεθα, ούτε εις ό κατέληξεν, ήδη και άναρχον αυτόν οφείλομεν υποτίθεσθαι. Αλλά καν την αίσθησιν διαφεύγη, τη γε αληθεία πάντως από τινος ήρξατο ο κέντρω και διαστήματι τινι περιγράψας αυτόν.

Ούτω και συ μη, επειδή εις εαυτά συννεύει τα κύκλω κινούμενα, το τής κινήσεως αυτών ομαλόν, και μηδενί μέσω διακοπόμενον, την του άναρχον τον κόσμον και ατελεύτητον είναι σοι πλάνην εγκαταλίπη. "Παράγει γαρ το σχήμα του κόσμου τούτου" (Α' Κορίνθιους 7: 31). Και, "Ο ουρανός και η γη παρελεύσονται" (Ματθαίος 24: 35).

Προαναφώνησις των περί συντελείας δογμάτων και περί τής του κόσμου μεταποιήσεως, τα νυν εν βραχέσι κατά την στοιχείωσιν τής θεοπνεύστου διδασκαλίας παραδιδόμενα.

"Εν αρχή εποίησεν ο Θεός".

Τα από χρόνου αρξάμενα πάσα ανάγκη και εν χρόνω συντελεσθήναι. Ει αρχήν έχει χρονικήν, μη αμφιβάλης περί του τέλους.

Γεωμετρικοί γαρ και αριθμητικοί μέθοδοι, και αι περί των στερεών πραγματείας, και η πολυθρύλλητος αστρονομία, η πολυάσχολος ματαιότης, προς ποίον καταστρέφουσι τέλος;

Είπερ οι περί ταύτα εσπουδακότες συναΐδιον είναι τω κτίστη των όλων Θεώ και τον ορώμενον τούτον κόσμον διενοήθησαν, προς την αυτήν δόξαν αγαγόντες τον περιγεγραμμένον και σώμα έχοντα υλικόν, τη απεριλήπτω και αοράτω φύσει, μηδέ τοσοούτον δυναθέντες εννοηθῆναι, ότι ου τα μέρη φθοραΐς και

Μετάφραση

γ. Γι' αυτό λοιπόν άνθρωπε, μη φαντάζεσαι ως άναρχα αυτά που βλέπονται, και μην νομίζεις ότι η φύση των σωμάτων που κινούνται σε κυκλική τροχιά είναι άναρχη, επειδή τάχα κινούνται τα ουράνια αυτά σώματα κυκλικά, και η αίσθησή μας δεν μπορεί εύκολα να συλλάβει την αρχή του κύκλου.

Επειδή και τον κύκλο, αυτό το επίπεδο σχήμα του κύκλου που περιέχεται μέσα σε μία γραμμή, δεν πρέπει να την εκλάβουμε ως άναρχο, επειδή διαφεύγει την αντίληψή μας και δεν μπορούμε να προσδιορίσουμε ούτε από πού αρχίζει ούτε πού καταλήγει. Αλλά παρόλο που διαφεύγει την αντίληψή μας ακόμα στην πραγματικότητα αυτός που τον περικλείει μέσα σε μία γραμμή με ορισμένο κέντρο και ορισμένο άνοιγμα του διαβήτη οπωσδήποτε από κάποιο σημείο αρχίζει.

Έτσι λοιπόν, μη δημιουργηθεί και σ' εσένα η πλανημένη εντύπωση ότι κόσμος είναι χωρίς αρχή και τέλος, επειδή τα σώματα τα κινούμενα κυκλικά επανέρχονται στην προηγούμενή τους θέση και το ότι η κίνησή τους είναι ομαλή και δεν διακόπτεται από κανένα περιλαμβανόμενο εμπόδιο. "Παράγει γαρ το σχήμα του κόσμου τούτου" (Α' Κορίνθιους 7: 31) και "ο ουρανός και η γη παρελεύσονται" (Ματθαίος 24: 35).

Αυτά που παραδίδονται με συντομία τώρα, κατά τη στοιχειώδη εκπαίδευση στην θεόπνευστη διδασκαλία, είναι μία εκ των προτέρων αποκάλυψη των αληθειών για τη συντέλεια και τη μεταποίηση του κόσμου.

"Εν αρχή εποίησεν ο Θεός".

Όσα άρχισαν από ένα χρονικό σημείο κατ' ανάγκην τελειώνουν σε ένα χρονικό σημείο. Αν έχουν χρονική αρχή, μην αμφιβάλλεις για το τέλος τους.

αλλοιώσεων υπόκειται, τούτου και το όλον ανάγκη ποτέ τα αυτά παθήματα τοις οικείοις μέρεσιν υποστήναι.

Αλλά τοσούτον "Εματαιώθησαν τοις διαλογισμοίς αυτών, και εσκοτίσθη η ασύνετος αυτών καρδία, και φάσκοντες είναι σοφοί, εμωράνθησαν", (Ρωμαίους 1: 21 ως 22),

ώστε οι μεν συνυπάρχειν εξ αϊδίου τω Θεώ τον ουρανόν απεφήναντο· οι δε αυτών είναι Θεόν άναρχόν τε και ατελεύτητον, και τής τών κατά μέρος οικονομίας αίτιον.

δ. Ήπου αυτοίς η περιουσία τής τού κόσμου σοφίας προσθήκη οίσει ποτέ τής χαλεπής κατακρίσεως, ότι ούτως οξύ περί τα μάτια βλέποντες, εκόντες προς την σύνεσιν τής αληθείας απευφλώθησαν.

Αλλ' οι τών άστρον τα διαστήματα καταμετρούντες, και τους αειφανείς αυτών και αρκτώους απογραφόμενοι, και όσοι περί τον νότιον πόλον κείμενοι τοις μεν εισι φανεροί, ημίν δε άγνωστοί· και βόρειον πλάτος, και ζωδιακόν κύκλον μυρίοις διαστήμασι διαιρούντες· και επαναφοράς άστρον, και σπηριγμούς, και αποκλίσεις, και πάντων την επί τα προηγούμενα κίνησιν δι ακριβείας τηρήσαντες· και δια πόσου χρόνου τών πλανωμένων έκαστος την εαυτού περίοδον εκπληροί·

μίαν τών πασών μηχανήν ουκ εξεύρον προς το τον Θεόν εννοήσαι ποιητήν τού παντός, και κριτήν δίκαιον, την αξίαν αντίδοσιν τοις βεβιωμένοις επάγοντα·

ουδέ τω περί τής κρίσεως λόγω την ακόλουθον τής συντελείας έννοιαν επιγνώναι, ότι ανάγκη μεταποιηθῆναι τον κόσμον, ει μέλλοι και η τών ψυχών κατάστασις προς έτερον είδος ζωής μεταβάλλειν.

Ώσπερ γαρ η παρούσα ζωή συγγενή έσχε τού κόσμου τούτου την φύσιν· ούτω και η μέλλουσα τών ψυχών ημών διαγωγή οικείαν τη καταστάσει υποδέξεται την λήξιν.

Οι δε τοσούτον απέχουσιν ως αληθέσι τούτοις προσέχειν, ώστε και πλατύν γέλωτα καταχέουσιν ημών περί συντελείας τού κόσμου τούτου και παλιγγενεσίας αιώνος απαγγελόντων.

Ενώ οι γεωμετρίες και οι μέθοδοι της αριθμητικής και οι στερεομετρίες και η πολυθρύλητη αστρονομία, η πολυάσχολη ματαιότητα, σε ποιο τέρμα καταλήγουν, αφού αυτοί που ερευνούν αυτά τα πράγματα διανοήθηκαν, ότι και ο ορατός αυτός ο κόσμος είναι ο ίδιος μαζί με τον Θεό τον Κτίστη τών όλων; Έβαλαν στην ίδια μοίρα τον πεπερασμένο και υλικό κόσμο με την απεριγράφητη και αόρατη φύση, και δεν στάθηκαν ικανοί να εννοήσουν, ότι όποιου τα μέρη υπόκεινται στη φθορά και στην αλλοίωση, του ίδιου κατ' ανάγκην και το όλον θα υποστεί κάποτε τα ίδια παθήματα που υπέστησαν τα μέρη του.

Αλλά τόσο πολύ "εματαιώθησαν τοις διαλογισμοίς αυτών, και σκοτίσθηκε η ασύνετος αυτών καρδία, και φάσκοντες είναι σοφοί, εμωράνθησαν" (Ρωμαίους 1: 21 ως 22),

ώστε άλλοι μεν υποστήριξαν ότι ο κόσμος συνυπάρχει ανέκαθεν με τον Θεό, και άλλοι ότι ο ίδιος ο κόσμος είναι ο Θεός ο άναρχος και ατελεύτητος και ο αίτιος της αρμονίας των επιμέρους τομέων του.

δ. Πραγματικά η κοσμική σοφία που έχουν, κάποτε θα τους προσθέσει φοβερή κατάκριση, επειδή ενώ έβλεπαν με τόση οξυδέρκεια τα μάτια πράγματα, αποτυφλώθηκαν με τη θέλησή τους στην κατανόηση της αλήθειας.

Αυτοί που καταμετρούν τις αποστάσεις των άστρον, και απογράφουν αυτούς που είναι εμφανείς και βορινοί, και αυτούς που επειδή βρίσκονται στο νότιο πόλο είναι σ' εμάς άγνωστοι και σε άλλους είναι ορατοί, και βρίσκουν το βόρειο πλάτος, και διαιρούν το ζωδιακό κύκλο σε αναρίθμητα διαστήματα, αυτοί που προσδιορίζουν τις επαναφορές των αστέρων και τα σημεία που μένουν ακίνητα για λίγο, και τις αποκλίσεις, και σημειώνουν με μεγάλη ακρίβεια την κίνηση όλων αυτών ως προς τα προηγούμενα σημεία, και που βρίσκουν πόσο χρόνο χρειάζεται κάθε πλανήτης για να συμπληρώσει τον κύκλο του, αυτοί μία μόνο μέθοδο δεν κατόρθωσαν να εφεύρουν.

Δεν κατάφεραν να εφεύρουν μία μέθοδο που να τους δίνει να κατανοήσουν ότι ο Θεός είναι Δημιουργός του παντός και κριτής δίκαιος, που ανταποδίδει την ανταπόδοση που πρέπει στις πράξεις του καθενός·

Ούτε κατόρθωσαν να συμπεράνουν, από την πραγματικότητα της κρίσης, (σαν φυσική συνέπεια) την πραγματικότητα της συντελείας, ότι δηλαδή είναι αναπόφευκτο να μεταποιηθεί ο κόσμος, αφού πρόκειται και η κατάσταση των ψυχών να εισέλθει σε ένα άλλο είδος ζωής.

Επειδή όπως η παρούσα ζωή είναι ανάλογη με τη φύση του κόσμου αυτού, έτσι και η μέλλουσα ζωή των ψυχών μας θα έχει μία μερίδα οικεία προς την κατάστασή της.

Αλλά αυτοί τόσο πολύ απέχουν από το να πιστέψουν αυτά τα πράγματα ως αληθινά, ώστε κοροϊδεύουν σε βάρος μας, όταν μιλάμε περί συντελείας του κόσμου και αναγεννήσεως τού αιώνος.

http://www.oodegr.com/oode/pateres1/basilios/eksahmeros_3_ktisths_ktish.htm